

Του ΠΑΝ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
phadjidemetriou@alfamedia.press.cy

Η πιθανή βελτίωση των σχέσεων μεταξύ Τουρκίας και ΕΕ, σε συνδυασμό με την εκλογή Μπάιντεν στην προεδρία των ΗΠΑ, δημιουργεί την ευκαιρία να επιβεβαιωθούν οι συγκλίσεις που είχαν αποκρυσταλλωθεί στο «Πακέτο Γκουτέρες» και να επαναρχίσουν οι συνομιλίες για το Κυπριακό, με προοπτική ταχείας επιτυχούς κατάληξης, σημειώνει μεταξύ άλλων σε συνέντευξη του στην «Αλήθεια», ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης. Πρόκειται για τον Ελλαδίτη αναπληρωτή καθηγητή του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπίλκεντ, στην Άγκυρα και Επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).

-Η στροφή της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτιμάτε ότι ενισχύει τις προοπτικές για να υπάρξουν λύσεις, στις διαφορές μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας;

-Οι διαδοχικές δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων για νέο ξεκίνημα στις ευρωτουρκικές σχέσεις συνέβαλαν στην βελτίωση του κλίματος στις διμερείς ευρωτουρκικές σχέσεις. Για να αποκτήσουν όμως νόημα, πρέπει να συνοδευθούν από σαφείς πολιτικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες. Αν αυτές λάβουν χώρα, θα βελτιώσουν και το κλίμα στις διμερείς σχέσεις Ελλάδος-Τουρκίας. Η επανένταξη των διερευνητικών επαφών Ελλάδος-Τουρκίας υπήρξε ήδη ένα θετικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση. Σημαντική σε συμβολικό επίπεδο υπήρξε και η παρουσία του προεδρικού συμβούλου Ιμπραήμ Καλίν κατά τις διερευνητικές συνομιλίες, καθώς υπογράμμισε το προσωπικό ενδιαφέρον του προέδρου Ερντογάν για την διαδικασία.

-Ποια είναι η εκτίμησή σας όσον αφορά την νέα κινητικότητα στο Κυπριακό, υπό το πρίσμα και πάλι των κινήσεων για νέα σελίδα στις σχέσεις Τουρκίας-ΕΕ;

-Η πιθανή βελτίωση των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ενώσεως και Τουρκίας αυξάνει την πιθανότητα ενεργητικής εμπλοκής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως στις σχεδιαζόμενες συνομιλίες για το Κυπριακό. Επίσης η αύξηση της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ Ευρωπαϊκής Ενώσεως και Τουρκίας συμβάλει και στην αύξηση τόσο της επιρροής των ευρωπαϊκών θεσμών αλλά και των οφελών που θα μπορούσε να προσπορισθεί η Τουρκία από μια πιθανή λύση του Κυπριακού. Σε συνδυασμό και με την εκλογή Μπάιντεν υπάρχει η ευκαιρία να επιβεβαιωθούν οι συγκλίσεις που είχαν αποκρυσταλλωθεί στο «Πακέτο Γκουτέρες» στην συνδιάσκεψη του Κρανς Μοντανά, και να επαναρχίσουν οι συνομιλίες με προοπτική ταχείας επιτυχούς καταλήξεως.

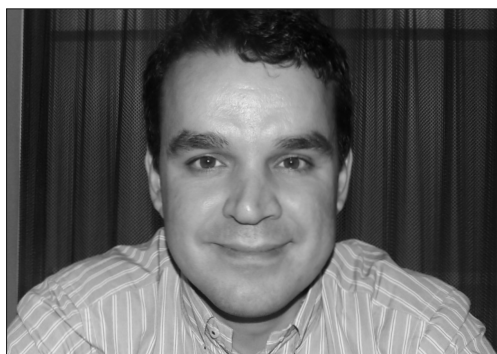
-Η εκλογή Τζο Μπάιντεν στην προεδρία των ΗΠΑ, τι αντίκτυπο αναμένετε να έχει στην περιοχή μας, σε σχέση και με την Τουρκία;

-Η εκλογή Μπάιντεν θα άρει τον προσωποπαγή χαρακτήρα που είχαν αποκτήσει οι αμερικανοτουρκικές σχέσεις τα τελευταία χρόνια λόγω της ειδικής σχέσεως που ανέπτυξαν οι πρόεδροι Τραμπ και Ερντογάν και θα αναδείξει την σημασία των θεσμών. Η σημασία του αμερικανικού Υπουργείου Αμύνης, του Υπουργείου Εξωτερικών και του Συμβου-

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΕ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΟΥ ΕΛΙΑΜΕΠ, ΜΙΛΑ ΣΤΗΝ "Α" ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

Προοπτική ταχείας θετικής κατάληξης στο Κυπριακό

✓ Η αλληλεξάρτηση μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας συμβάλλει στην αύξηση τόσο της επιρροής των ευρωπαϊκών θεσμών προς την Άγκυρα, αλλά και των οφελών που θα μπορούσε να προσπορισθεί η Τουρκία από μια πιθανή λύση στην Κύπρο

λίου Εθνικής Ασφαλείας θα μεγιστοποιηθούν. Σε αυτούς τους οργανισμούς η απήκηση και επιρροή της Τουρκίας βρίσκεται σε ιστορικό χαμηλό. Η υπόθεση των πυραύλων S-400, αλλά και η στάση της Τουρκίας στις πρώτες φάσεις του εμφυλίου της Συρίας έχουν προκαλέσει ρήγμα εμπιστοσύνης το οποίο δύσκολα θα κλείσει. Το γεγονός ότι ο Πρόεδρος Μπάιντεν έχει προσωπική γνώση του Κυπριακού και το επιτελείο του αποτελείται από διπλωμάτες που έχουν επανειλημμένα διατυπώσει την πίστη τους ότι η διζω-

νική δικαιοδική ομοσπονδία αποτελεί το βέλτιστο πλαίσιο για την λύση του Κυπριακού προσφέρει μια σημαντική ευκαιρία.

- Οι εντάσεις που δημιουργήσε η Τουρκία στην Ανατολική Μεσόγειο και συγκεκριμένα στην κυπριακή ΑΟΖ και στο Αιγαίο, τελικά που αποσκοπούσαν; Ήταν κάτι παροδικό ή μπορεί και να υπάρξει επανάληψη;

-Οι μονομερείς κινήσεις της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο σκοπό είχαν να υπενθυμίσουν μια σειρά διεκδικήσεων αλλά και υπογραμ-

μίσουν ότι ερήμην της Τουρκίας δεν είναι εφικτή η έρευνα και εκμετάλλευση των υποθαλασσίων ορυκτών πόρων της περιοχής. Δεδομένης και της εσωτερικής πολιτικής αβεβαιότητας στην Τουρκία, η επανάληψη μονομερών πρωτοβουλιών συνδέεται με την πορεία των σχέσεων της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Πέραν των πολιτικών εξελίξεων πάντως η πώση των διεθνών τιμών του φυσικού αερίου λόγω της πανδημίας αλλά και λόγω της διαδόσεως των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα

επηρεάσει σημαντικά τις εξελίξεις, καθώς θα μειώσει το διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον για την εξόρυξη υποθαλασσίων υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο.

-Τα περί «γαλάζιας πατρίδας», είναι «δόγμα» που επικράτησε στην Τουρκία;

-Είναι ένα «δόγμα» που διατυπώθηκε και παρέμεινε δημοφιλές μεταξύ αποστράτων αξιωματικών το οποίο υιοθέτησε προσφάτως η τουρκική κυβέρνηση με την υπογραφή του τουρκολιβικού μνημονίου συνεργασίας και οριοθετήσεως ΑΟΖ. Η πρόφαση αυτή συνδέεται με την πρόσφατη σύμπτυξη του κυβερνώντος κόμματος με τις συγκεκριμένες φατρίες αποστράτων, οι οποίες σημειωτέον ότι διακατέχονται από αντιευρωπαϊκές και αντιαμερικανικές απόψεις. Η μακροπρόθεσμη της συμπίεσης αυτής πάντως είναι κάθε άλλο παρά αυτονόητη, όπως μπορούν να καταδείξουν οι τακτικές κινήσεις της τουρκικής κυβερνήσεως τα τελευταία χρόνια.

-Βλέπετε κάποια ομαλοποίηση στο εσωτερικό της Τουρκίας, όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ελευθερία του τύπου και σε άλλους τομείς;

-Υπάρχει πολλή συζήτηση περί ομαλοποίησης στο εσωτερικό της Τουρκίας, η οποία όμως μέχρι στιγμής δεν έχει μεταφραστεί σε ουσιαστικά βήματα για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δεν έχει υπάρξει καμία θετική εξέλιξη στις δικαστικές υποθέσεις των εγκλείστων πολιτικών, διανοουμένων και δημοσιογράφων. Αντιθέτως η προσπάθεια της κυβερνήσεως να ποδηγητήσει ιδρύματα όπως το Πανεπιστήμιο του Βοσπόρου έχει προκαλέσει την αντίδραση τόσο της ακαδημαϊκής κοινότητας όσο και των φοιτητών. Η καλλιέργεια κλίματος πολιτικής πολώσεως θεωρείται ότι εξυπηρετεί την συσπείρωση της εκλογικής βάσεως του κυβερνητικού συνασπισμού εν όψει και των σοβαρών οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι πολίτες λόγω των αποτυχιών της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής αλλά και της πανδημίας.

Ο Ερντογάν ανησυχεί για την αυτοδυναμία του

-Ο Πρόεδρος Ερντογάν παραμένει πανίσχυρος στο πολιτικό σκηνικό της Τουρκίας;

-Αν και η αναθέωση του Συντάγματος του 2017 έγινε με σκοπό να συγκεντρωθούν όλες οι εξουσίες στα χέρια του προέδρου της χώρας, ο κ. Ερντογάν αυτήν την στιγμή υποχρεώνεται να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις απόψεις του ελάχιστου εταίρου του κυβερνητικού συνασπισμού του Κόμματος Εθνικιστικής Δράσεως (ΜΗΡ) και του προέδρου του Ντεβλέτ Μπαχτσελί. Ο λόγος είναι η ανησυχία του Τούρκου προέδρου ότι σε περίπτωση προεδρικών εκλογών δεν θα μπορέσει να συγκεντρώσει το 51% των ψήφων στον δεύτερο γύρο χωρίς την υποστήριξη του ΜΗΡ. Πολλοί αναλυτές θεωρούν ότι ο Ντεβλέτ Μπαχτσελί έχει πλέον ένα οιονεί δικαίωμα βέτο στις σοβαρές πολιτικές αποφάσεις του προέδρου της Τουρκίας και οι δηλώσεις Ερντογάν περί μεταρρυθμίσεων αποτελούν μία ένδειξη ότι ο

Τούρκος πρόεδρος θα επιχειρήσει να απεμπλακεί από την επιρροή του ελάχιστου πολιτικού του εταίρου.